

ПОСТАНОВА

Іменем України

28 жовтня 2019 року

Київ

справа № 161/7041/17

адміністративне провадження №К/9901/23913/18

Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду:

головуючого - Кашпур О.В., суддів - Радишевської О.Р., Уханенка С.А.,

розглянув у порядку письмового провадження як суд касаційної інстанції адміністративну справу №161/7041/17

за позовом ОСОБА_1 до поліцейського роти №3 батальйону Управління патрульної поліції у м. Луцьку Департаменту патрульної поліції, старшого сержанта поліції Молочка Сергія Віталійовича про скасування постанови у справі про адміністративне правопорушення, провадження в якій відкрито

за касаційною скаргою ОСОБА_1 на **постанову** Львівського апеляційного адміністративного суду від 26 липня 2017 року (ухвалену в складі колегії суддів: головуєчого Курильця А.Р., суддів Богаченка С.І., Мікули О.І.)

УСТАНОВИВ:

I. Короткий зміст позовних вимог

1. У травні 2017 року ОСОБА_1 звернувся до суду з позовом, в якому просив скасувати постанову про накладення адміністративного стягнення в справі про адміністративне правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксоване не в автоматичному режимі, від 27 березня 2017 року серії АР 2 №863857, винесену поліцейським роти №3 батальйону Управління патрульної поліції у м. Луцьку Департаменту патрульної поліції, старшим сержантом поліції Молочком Сергієм Віталійовичем про притягнення ОСОБА_1 до адміністративної відповідальності за частиною шостою статті 121 Кодексу України про адміністративні правопорушення та накладення адміністративного стягнення у вигляді штрафу в розмірі 170 грн.

2. На обґрунтування позовних вимог посилалася на те, що оскаржувана постанова є незаконною та такою, що підлягає скасуванню. Так, у постанові відповідачем зазначено, що під час руху автомобіля марки «Volkswagen Crafter», номерний знак НОМЕР_1 був закритий іншим предметом, що не дав змоги чітко визначити його символи. У зв'язку з цим поліцейським роти №3 батальйону Управління патрульної поліції у м. Луцьку Департаменту патрульної поліції, старшим сержантом поліції Молочком Сергієм Віталійовичем було вказано, що позивачем порушено пункт 2.9 (в) Правил дорожнього руху України. Із зазначеним правопорушенням позивач не погодився та пояснив інспектору, що наявність на панелі номерних знаків - металевої сітки - жодним чином не перешкоджає чіткому визначенню номерних знаків. Уважає, що при розгляді відповідачем справи про адміністративне правопорушення не були

з'ясовані та доведені обставини, які б свідчили про те, що в його діях наявні ознаки адміністративного правопорушення.

II. Короткий зміст рішень судів першої та апеляційної інстанцій і мотиви їхнього ухвалення

3. Постановою Луцького міськрайонного суду Волинської області від 01 червня 2017 року позов задоволено. Скасовано постанову про накладення адміністративного стягнення в справі про адміністративне правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксоване не в автоматичному режимі, від 27 березня 2017 року серії АР 2 №863857, винесену поліцейським роти №3 батальйону Управління патрульної поліції у м. Луцьку Департаменту патрульної поліції, старшим сержантом поліції Молочком Сергієм Віталійовичем про притягнення ОСОБА_1 до адміністративної відповідальності за частиною шостою статті 121 Кодексу України про адміністративні правопорушення та накладення адміністративного стягнення у вигляді штрафу в розмірі 170 грн.

Задовольняючи позовні вимоги, суд першої інстанції виходив з того, що **відповідач зобов'язаний довести правомірність винесення ним постанови, зокрема шляхом доведення належними та допустимими доказами порушення позивачем вимог пунктом 2.9 Правил дорожнього руху України, за що передбачена відповідальність згідно з частиною шостою статті 121 Кодексу України про адміністративні правопорушення.**

Разом з цим, представником відповідача в підтвердження зазначених обґрунтувань не надано жодного доказу, передбаченого статтею 251 Кодексу України про адміністративні правопорушення, які б указували на наявність у діях позивача складу адміністративного правопорушення, передбаченого частиною шостою статті 121 Кодексу України про адміністративні правопорушення. Натомість у матеріалах справи містяться надані позивачем фотознімки закритого сіткою номерного знаку, з яких можливо встановити номерний знак автомобіля позивача, що спростовує твердження відповідача щодо неможливості визначити символи номерного знака з відстані 20 метрів.

4. Постановою Львівського апеляційного адміністративного суду від 26 липня 2017 року скасовано постанову Луцького міськрайонного суду Волинської області від 01 червня 2017 року, прийнято нове судове рішення про відмову в задоволенні позовних вимог.

Відмовляючи у задоволенні позову, суд апеляційної інстанції виходив з того, що висновки суду першої інстанції про те, що відповідальність за частиною шостою статті 121 Кодексу України про адміністративні правопорушення може мати місце лише у випадку встановлення факту того, що закриття номерного знака іншими предметами унеможливорює чітке визначення символів номерного знака з відстані 20 метрів, є безпідставними, оскільки керування водієм транспортним засобом з номерним знаком, закритим іншими предметами, що перешкоджають чи ускладнюють його ідентифікацію, створює окремий склад адміністративного правопорушення, відповідальність за яке передбачена частиною шостою статті 121 Кодексу України про адміністративні правопорушення.

Оскільки встановлені обставини справи свідчать про те, що номерні знаки транспортного засобу, яким керував позивач, були закриті іншими предметами, що створювало перешкоди та ускладнювало їх ідентифікацію, суд апеляційної інстанції дійшов висновку щодо правомірності притягнення позивача до адміністративної відповідальності за частиною шостою статті 121 Кодексу України про адміністративні правопорушення.

III . Короткий зміст вимог касаційної скарги

5. Не погоджуючись із постановою Львівського апеляційного адміністративного суду від 26 липня 2017 року, посилаючись на порушення судом апеляційної інстанції норм матеріального та процесуального права, ОСОБА_1 подав касаційну скаргу. Позивач у касаційній скарзі просить скасувати зазначене судові рішення суду апеляційної інстанції та залишити в силі рішення суду першої інстанції.

Касаційна скарга обґрунтована тим, що Правила дорожнього руху України він не порушував, номерні знаки були чистими, сітка, яка була прикріплена на них, дозволяла чітко прочитати символи номерного знака. Факт наявності решітки на номерному знакові автомобіля не перешкоджає його ідентифікації як із 20 метрів, так і з більшої відстані.

IV. Позиція інших учасників справи

6. Відповідач не скористався правом на подання відзиву на касаційну скаргу.

V. Рух справи у суді касаційної інстанції

7. Ухвалою Вищого адміністративного суду України від 22 вересня 2017 року відкрито касаційне провадження за скаргою ОСОБА_1 на постанову Львівського апеляційного адміністративного суду від 26 липня 2017 року.

8. 16 лютого 2018 року вказана касаційна скарга надійшла до Касаційного адміністративного суду в складі Верховного Суду.

9. За результатом повторного автоматизованого розподілу судової справи між суддями справу передано 07 червня 2019 року для розгляду колегії суддів у складі: Кашпур О.В. (головуючого судді), Радишевській О.Р., Уханенку С.А на підставі розпорядження заступника керівника апарату Верховного Суду - керівника секретаріату Касаційного адміністративного суду Н.Богданюк від 07 червня 2019 року №652/0/78-19.

10. Ухвалою Касаційного адміністративного суду в складі Верховного Суду від 03 липня 2019 року касаційну скаргу ОСОБА_1 прийнято до провадження.

11. Ухвалою Касаційного адміністративного суду в складі Верховного Суду від 25 жовтня 2019 року цю справу призначено до розгляду у порядку письмового провадження на 28 жовтня 2019 року.

VI. Стислий виклад обставин, установлених судами першої та апеляційної інстанцій

12. Як установлено судами першої та апеляційної інстанцій та вбачається з матеріалів справи, 27 березня 2017 року стосовно ОСОБА_1 інспектором поліцейським роти №3 батальйону Управління патрульної поліції у м. Луцьку Департаменту патрульної поліції, старшим сержантом поліції Молочком Сергієм Віталійовичем було складено постанову серії АР № 863857 у справі про адміністративне правопорушення за частиною шостою статті 121 Кодексу України про адміністративні правопорушення.

13. З указаної постанови вбачається, що ОСОБА_1 керував транспортним засобом, в якого був закритий державний номерний знак решіткою, що не дає змоги чітко зчитувати символи номерного знаку автомобіля, чим порушив пункт 2.9. (в) Правил дорожнього руху України .

VII. ДЖЕРЕЛА ПРАВА Й АКТИ ЇХНЬОГО ЗАСТОСУВАННЯ

14. Конституція України від 28 червня 1996 року №254к/96-ВР

Частина друга статті 19. Органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

15. Кодекс адміністративного судочинства України (у редакції, чинній до 15.12.2017)

Частина друга статті 2. До адміністративних судів можуть бути оскаржені будь-які рішення, дії чи бездіяльність суб'єктів владних повноважень, крім випадків, коли щодо таких рішень, дій чи бездіяльності Конституцією чи законами України встановлено інший порядок судового провадження.

Частина третя статті 2. У справах щодо оскарження рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень адміністративні суди перевіряють, чи прийняті (вчинені) вони: 1) на підставі, у межах повноважень та у спосіб, що визначені Конституцією та законами України; 2) з використанням повноваження з метою, з якою це повноваження надано; 3) обґрунтовано, тобто з урахуванням усіх обставин, що мають значення для прийняття рішення (вчинення дії); 4) безсторонньо (неупереджено); 5) добросовісно; 6) розсудливо; 7) з дотриманням принципу рівності перед законом, запобігаючи всім формам дискримінації; 8) пропорційно, зокрема з дотриманням необхідного балансу між будь-якими несприятливими наслідками для прав, свобод та інтересів особи і цілями, на досягнення яких спрямоване це рішення (дія); 9) з урахуванням права особи на участь у процесі прийняття рішення; 10) своєчасно, тобто протягом розумного строку.

16. Закон України "Про Національну поліцію" від 02 липня 2015 року №580-VIII

Пункт 8 частини першої статті 23. Поліція відповідно до покладених на неї завдань у випадках, визначених законом, здійснює провадження у справах про адміністративні правопорушення, приймає рішення про застосування адміністративних стягнень та забезпечує їх виконання.

Пункт 11 частини першої статті 23. Поліція відповідно до покладених на неї завдань регулює дорожній рух та здійснює контроль за дотриманням Правил дорожнього руху його учасниками та за правомірністю експлуатації транспортних засобів на вулично-дорожній мережі.

17. Правила дорожнього руху, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 10 жовтня 2001 року №1306

Пункт 1.9. Особи, які порушують ці Правила, несуть відповідальність згідно із законодавством.

Пункт 2.9. Водієві забороняється керувати транспортним засобом, не зареєстрованим у Державтоінспекції, або таким, що не пройшов відомчу реєстрацію в разі, якщо законом встановлена обов'язковість її проведення, а також без номерного знака або з номерним знаком, що закритий іншими предметами чи забруднений, що не дає змоги чітко визначити символи номерного знака з відстані 20 м.

Пункт 30.2. Забороняється змінювати розміри, форму, позначення, колір і розміщення номерних знаків, наносити на них додаткові позначення або закривати їх, вони повинні бути чистими і достатньо освітленими.

18. Кодекс України про адміністративні правопорушення, уведено в дію з 01 червня 1985 року постановою Верховної Ради Української РСР від 7 грудня 1984 року №8074-Х

Частина шоста статті 121. Керування водієм транспортним засобом, не зареєстрованим або не перереєстрованим в установленому порядку, його експлуатація без номерного знака або з номерним знаком, що не належить цьому засобу чи не відповідає вимогам стандартів, або з номерним знаком, закріпленим у не встановленому для цього місці, закритим іншими предметами, у тому числі з нанесенням покриття або застосуванням матеріалів, що перешкоджають чи ускладнюють його ідентифікацію, чи забрудненим, що не дозволяє чітко визначити символи номерного знака з відстані двадцяти метрів, перевернутим чи неосвітленим, - тягне за собою накладення штрафу в розмірі десяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Пункт 1 статті 247. Обов'язковою умовою притягнення особи до адміністративної відповідальності є наявність події адміністративного правопорушення. Наявність події правопорушення доводиться шляхом надання доказів.

Стаття 251. Доказами в справі про адміністративне правопорушення, є будь-які фактичні дані, на основі яких у визначеному законом порядку орган (посадова особа) встановлює наявність чи відсутність адміністративного правопорушення, винність даної особи в його вчиненні та інші обставини, що мають значення для правильного вирішення справи. Ці дані встановлюються протоколом про адміністративне правопорушення, поясненнями особи, яка притягається до адміністративної відповідальності, потерпілих, свідків, висновком експерта, речовими доказами, показаннями технічних приладів та технічних засобів, що мають функції фото- і кінозйомки, відеозапису чи засобів фото- і кінозйомки, відеозапису, які використовуються при нагляді за виконанням правил, норм і стандартів, що стосуються забезпечення безпеки дорожнього руху, протоколом про вилучення речей і документів, а також іншими документами.

VIII. ПОЗИЦІЯ ВЕРХОВНОГО СУДУ

19. Суд касаційної інстанції наголошує на тому, що перевірка законності судових рішень судів першої та апеляційної інстанцій, згідно зі статтею 341 Кодексу адміністративного судочинства України, здійснюється виключно у частині застосування норм матеріального та процесуального права.

20. Аналізуючи наведені положення законодавства та обставини справи, колегія суддів Верховного Суду погоджується з висновками суду першої інстанції про задоволення позовних вимог.

21. Судами попередніх інстанцій встановлено і ці обставини підтверджуються матеріалами справи, що ОСОБА_1 не погоджувався з допущеним правопорушенням і адміністративним стягненням.

Так, позивач зазначав про те, що правил дорожнього руху не порушував, 22 січня 2017 року він керував автомобілем «Volkswagen Crafter», номерний знак НОМЕР_1, у якого номерні знаки були чистими і сітка, яка була прикріплена на них, дозволяла чітко прочитати символи номерного знака з відстані 20 м.

22. Крім того, у матеріалах справи міститься надані позивачем фотознімки закритого сіткою номерного знаку, з яких можливо встановити номерний знак автомобіля марки «Volkswagen Crafter», номерний знак

НОМЕР_2 . Водночас будь-яких належних доказів, які б свідчили про порушення позивачем правил дорожнього руху України, відповідачем судам не надано, у матеріалах справи як доказ наявна лише постанова, яка є предметом оскарження.

Відеозапису нагрудної камери патрульного, яка працювала під час виявлення адміністративного правопорушення, судам не надано.

За такого правового регулювання та обставин справи колегія суддів Верховного Суду погоджується з висновками суду першої інстанції про наявність підстав для задоволення позову.

24. Згідно з статтею 352 Кодексу адміністративного судочинства України суд касаційної інстанції скасовує постанову суду апеляційної інстанції повністю або частково і залишає в силі судове рішення суду першої інстанції у відповідній частині, якщо встановить, що судом апеляційної інстанції скасовано судові рішення, яке відповідає закону.

25. Зважаючи на те, що судом першої інстанції ухвалене законне та обґрунтоване рішення, помилково скасоване судом апеляційної інстанції, колегія суддів Верховного Суду вважає за необхідне скасувати постанову суду апеляційної інстанції та залишити в силі постанову суду першої інстанції.

IX. Судові витрати

26. Судові витрати не розподіляються.

Керуючись статтями 341, 345, 349, 352, 356, 359 Кодексу адміністративного судочинства України, Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду

п о с т а н о в и в :

1. Касаційну скаргу **ОСОБА_1** задовольнити.

2. Постанову Львівського апеляційного адміністративного суду від 26 липня 2017 року в справі №161/7041/17 скасувати.

3. Постанову Луцького міськрайонного суду Волинської області від 01 червня 2017 року в справі №161/7041/17 залишити в силі.

4. Судові витрати не розподіляються.

Постанова набирає законної сили з дати її прийняття, є остаточною і оскарженню не підлягає.

Головуючий : О. В. Кашпур

Судді : О. Р. Радишевська

С.А. Уханенко